

AKADEMİK ÖZGÜRLÜK VE AKADEMİK DÜRÜSTLÜK POLİTİKASI

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, öğretim, araştırma ve toplumsal hizmet işlevlerini yerine getirirken yükseköğretim kurumlarının temel değerlerinden olan akademik özgürlük ve akademik dürüstlük ilkelerini esas alır. Bilgi üretimi, aktarımı ve paylaşımı süreçlerinde bağımsızlık, açıklık, sorumluluk ve etik davranış önceliklidir. Üniversite, tüm akademik topluluğun bu değerlere bağlılık gösterdiği bir akademik kültürü güçlendirmeyi amaçlar.

Üniversite, öğretim üyeleri, öğrenciler ve araştırmacıların düşünce, ifade ve araştırma özgürlüğünü güvence altına alır. Eğitim-öğretim süreçlerinde ve araştırma faaliyetlerinde bireysel bilimsel fikirlerini geliştirme, tartışma ve yayınlama hakkı korunur. Akademik topluluğun hiçbir üyesi, siyasal, ekonomik veya başka bir dış güç tarafından araştırma, eğitim ya da ifade özgürlüğü yönünden haksız biçimde etkilenemez.

Üniversite yönetimi, öğretim üyeleri ve öğrencilerin yurttaş olarak sahip oldukları görüş ve tercih özgürlüklerine saygı gösterir. Akademik özgürlük aynı zamanda sorumlulukları da beraberinde getirir. Öğretim ve araştırma faaliyetlerinde etik ilkelere uygun davranmak, bilginin doğruluğunu ve nesnelliğini korumak, yeni fikirleri özgürce üretmek ve bunları akademik toplulukla paylaşmak bu özgürlüğün ayrılmaz bir parçasıdır.

Genç araştırmacılar:

Bilimsel meraklarını özgürce geliştirme, yeni fikirler üretme ve bilimsel tartışmalara katılma hakkına sahiptir. Akademik özgürlük kapsamında, danışmanları ve kıdemli araştırmacılar tarafından teşvik edilerek bağımsız düşünme yetenekleri desteklenir. Ancak bu özgürlük, araştırma süreçlerinde etik ilkelere ve danışmanlık ilişkisine saygı yükümlülüğünü de içerir.

Kıdemli araştırmacılar

Genç araştırmacıların akademik özgürlüklerini güvence altına almakla ve onları etik sınırlar içinde desteklemekle sorumludur. Danışmanlık süreçlerinde bilimsel yönlendirme yaparken, öğrencilerin özgün katkılarını teşvik etmeli; fikir sahipliğine saygı göstermelidir. Kendi akademik özgürlüklerini kullanırken de kamu yararını, bilimsel dürüstlüğü ve kurumsal itibarı gözetir.

Akademik Dürüstlük

Üniversite topluluğunun tüm üyeleri – öğretim üyeleri, araştırmacılar, öğrenciler ve idari personel – bilimsel, öğretimsel ve öğrenimsel faaliyetlerinde dürüstlük, adillik, sorumluluk ve saygı ilkelerini benimser. Genç araştırmacılar sınav, ödev, proje, tez ve makale çalışmalarında kendi emeklerini ortaya koymalı, kaynaklara doğru biçimde atıf yapmalı, intihal, veri uydurma, sahtecilik veya başkasının fikrini izinsiz kullanma gibi etik dışı davranışlardan kaçınmalıdır. Deneysel veya teorik araştırmalarda danışmanlarının rehberliğinde veri toplarken şeffaf olmalı ve sonuçları değiştirmeden raporlamalıdır. Dürüstlük, aynı zamanda ekip içinde açık iletişim kurmak ve katkıları doğru biçimde paylaşmak anlamına gelir.

Kıdemli araştırmacılar ise proje ve yayın süreçlerinde ekip üyelerinin emeklerine adil biçimde yer vermek, isim sıralamasında etik kurallara uymakla yükümlüdür. Araştırma fonları, veriler ve sonuçların raporlanmasında şeffaflık esastır. Genç araştırmacılara örnek olacak biçimde akademik etik konusunda liderlik sergiler ve gerekli durumlarda etik danışmanlık sağlar. Kendisinden daha genç araştırmacıların fikirlerini sahiplenmek, yetkisini kullanarak haksız yönlendirme yapmak veya veri üzerinde baskı kurmak akademik dürüstlük ihlalidir.

İhlaller ve Yaptırımlar

Akademik dürüstlük veya özgürlük ilkelerinin ihlal edildiği durumlarda, ilgili fakülte veya araştırma birimi tarafından şeffaf, adil ve gizliliğe saygılı bir soruşturma süreci başlatılır. Süreç, delillerin bütüncül değerlendirilmesiyle yürütülür ve belirlenen ihlaller, üniversitenin disiplin yönetmeliği ve ilgili mevzuat çerçevesinde yaptırımla sonuçlandırılır. Soruşturma sürecinde hem mağdurun hem de suçlanan tarafın hakları korunur. Kıdemli araştırmacıların genç araştırmacılar üzerindeki otoritesini kötüye kullanması veya genç araştırmacıların etik dışı davranışlarına göz yumulması kabul edilemez. Her iki durumda da üniversite yönetimi, bilimsel adaletin sağlanması için gerekli adımları atar.

Uygulama ve İzleme

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Rektörlüğü, bu politikanın uygulanması ve izlenmesinden sorumludur. Üniversite bünyesinde Akademik Etik Kurulu kurularak, genç ve kıdemli araştırmacılardan oluşan bir yapı aracılığıyla politikaların sürekli gözden geçirilmesi sağlanır. Her yıl düzenli olarak akademik etik farkındalık eğitimleri, atölyeler ve çalıştaylar düzenlenir. Öğrenciler, araştırmacılar ve öğretim üyeleri için “Akademik Etik Rehberi” yayımlanır. Ayrıca yılda bir kez hazırlanan “Akademik Etik İzleme Raporu”, üniversitenin web sitesinde kamuoyuyla paylaşılır.

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, akademik özgürlük ve akademik dürüstlük ilkelerini kurumsal kimliğinin temel taşları olarak kabul eder. Üniversitemiz; genç ve kıdemli araştırmacıların fikir üretme, paylaşma ve birlikte geliştirme süreçlerinde etik, adil ve özgür bir ortamın sürekliliğini sağlamakta kararlıdır. Bu politika, bilimin güvenilirliğini, akademik topluluğun saygınlığını ve kamu yararını korumayı amaçlar.